

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum XXIV. De Observandis erga Domesticos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

mosynæ ad reparationem Ecclesiæ aut sustentationem ministrorum, aut pro honore & præminetia datur, uti multi apud & cum Barbosa l. c. n. 16. docent.

Qu. 6. *An saltem Clericus, qui administrationem gessit Ecclesiæ, vel ex alio titulo ibi residere tenebatur, sepeliri in Ecclesiâ debeat?* Resp. affirmativè cum Barbosa & aliis apud ipsam citatis, quia jus sepulturæ multùm ab administratione Sacramentorum pendet, ut Stephanus Gratianus ibidem citatus docet.

Qu. 7. *An, si Religiosus in Parochia moriatur, & cadaver commodè ad Monasterium deportari non potest, debeat à Pastore illius Ecclesiæ sepeliri?* Resp. affirmativè, quia in tali casu reputandus est pro peregrino, atque adeò, sicut alij ejusmodi homines sepeliri debent; quamvis consuetudo ferè nunc habeat, ut si fieri commodè possit, intra Ecclesiâ sepeliantur.

Qu. 8. *An, si aliquis in puteo suffocatus, vel à laqueo suspensus reperitur, in loco sacro sepeliri debeat?* Resp. cum multis apud Barbosam affirmativè; quia, ubi non constat, quòd se ipsum occiderit, vel præcipitaverit, non præsumendum est delictum, cum potuerit per insidias aut vim in puteum projici vel suspendi, aut ex furore seu mentis alienatione id facere. Meo tamen judicio, si commodè fieri posset, rectius faceret Pastor, si, ubi circumstantia aliqua, quæ suspicionem parere potest, voluntariæ cædis intervenerit, negotium hoc ad Episcopum deferat, ab eoque decisionem expectet.

MEMBRUM XXIV.

De Observandis erga Domesticos.

Qu. 1. *Quid erga hos observare debeat Pastor?* Resp. tria, quæ sequentes indicant versiculi.

Impera discretè negotium

Propter infirmitatem.

Exige mansuetè supplicium

Propter Charitatem.

Redde fideliter præmium

Propter æquitatem.

Qu. 2. *Quid circa imperium ulterius observandum sit?* Resp. hæc præcipuè. Primò, ut vires eorum bene consideret; ita

S. Basili-

S. Basilius Constitut. monast. c. 32. indicavit his verbis: At-
tistes perinde ut verus & legitimus Pater, æquè in cunctis
benevolus vires corporis cujusque considerare, atque ita me-
nera singulis imponere, ac distribuere sortitò debet. Se-
cundò, ut ita attemperet imperium viribus, ut minus sem-
per, quàm ferre possint, imponat: nam, ut sapienter P. Hugo
Roth in via regia advertit, mortalium vires ut plurimum do-
biles fervoris & laboris excessu franguntur, exiliam conti-
nuatione roborantur; & verò si Apostolus subditos hortatur,
ut Superioribus obediant, sicque illis levius onus faciant, ut
cum gaudio & non gementes portent; quidni Superior quo-
que moderatè imperet, ut subditi cum gaudio & non ge-
mentes imperata exequantur? Tertiò, ut cum suavitate poti-
tius, quàm cum severitate & supercilio mandata imponat
ita S. Gregorius Nazianzenus Orat. 1. hortatur: *Præfatus
non per vim coercet, sed suasionem illiciat; nam quod necessitate
extorquetur, præterquam quod tyrannicum est, & impro-
bandum, ne firmum quidem ac stabile sit; quicquid enim violen-
ter cogitur, non secus ac planta per vim manibus inflexa atque
distracta, simul ut missum factum est, rursus ad se redire con-
suevit.*

Qu. 3. Quid circa castigationem vel correctionem observa-
tum sit? R. sequentia præcipuè cavenda. Primò, ut carere
præcipitiam, nec unquam alicujus subditi correctionem
suscipiat, donec certam de commisso errore vel delicto no-
ticiam habeat; nunquam enim infelicior est curatio, quam
cum Medicus mali incogniti curationem suscipit. Secundò,
ut & asperitatem caveat; nam, ut S. Prosper l. 2. de vit. cont.
c. 2. bene advertit, leniter castigatus exhibet reverentiam
castiganti, asperitate autem nimia & increpatione offensus,
neque increpationem suscipit, neque salutem; quem in-
nem pulcherrimum S. Augustini tr. 7. in Ep. 1. Jo. 1. moni-
tum altè menti infigi debet: *Semel breve tibi præceptum præ-
cipitur: Dilige, & fac quod vis: sive taceas, dilectione taceas,
sive clames, dilectione clames: sive emendes, dilectione emen-
des: sive parcas, dilectione parcas, radix sit inus dilectionis,
non potest de ista radice non bonum existere.* Tertiò, ut spe-
cialiter frequentiam seu assiduitatem caveat, nam testis
Bernardo Ep. 25. *Censura nunquam quidem remissa,*

missa tamen plerumque plus proficit; sed & Cicero agnovit, non modò liberale esse paululum de jure suo cedere, sed interdum etiam fructuosum.

Qu. 4. Quid circa pramiationem observandum sit? Resp. sequentia tria. Primò, ut agnoscat, & æstimet, & nonnunquam etiam moderatè collaudet subditorum diligentiam atque conatum; sic enim & Christus fecit, dum ad Apostolos suos Luc. 22. dixit: Vos estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis, & Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus Regnum. Secundò, ut victum necessarium liberaliter offerat; si enim bovi trituranti olim os alligari vetuit DEUS, quantò magis Homini & Fratri necessarium victum subministrari volet; certè hìc vel maximè locum habebit illud S. Lucæ: Quà mensurâ mensi fueritis, eadem remetietur vobis; & qui parcè seminat victum, parcè & diligentiam & fidelitatem Famulorum metet. Tertiò, ut non modò salarium liberaliter, sed etiam fideliter & maturè offerat, cùmque in finem illam S. Tobix c. 4. saluberrimâ doctrinâ sibi applicet: Quicumque tibi operatus aliquid fuerit, statim ei mercedem tribue, & merces mercenarii tui apud te omnino non remaneat; dignus est enim Operarius mercede sua. 1. Tit. 5.

MEMORIALE

PASTORIS BONI
MUNUS BREVI, FACILIQUE
METHODO COMPRE-
HENDENS.

Hactenus paulò fusiùs ea, quæ ad bonum, omnibùsque Numeris absolutum Pastorem requiri videbantur, explicare conatus sum; quia tamen non parùm ad ejusmodi doctrinas firmiùs memoriæ imprimendas conducit, si portiora earundem capita in Compendium contrahantur, totâque materia sub uno quasi aspectu proponatur, ideo ne hoc quoque subsidio defraudarem Pastores, hoc Memoriale Appendicis loco subungere volui, id unum vehementer desiderans, ut, quicumque Pastoris munus suscipere decreverunt, Memoriale hoc velut absolutissimam Pastoris boni Ideam frequenter &